

Funeral de Marc Aureli Vila

Manuel Castellet

President de l'Institut d'Estudis Catalans

DIU EL POETA

Quedaran paisatges
on tornar a existir?
Rastres de camí,
espadats i platges,

ombres i boscatges
com aquests d'ací?
Quedarà un destí
per a nous viatges?

Ens acaba de deixar Marc Aureli Vila i Comaposada, amb 93 anys de lucidesa, d'una lucidesa jove, companya de tants i tants anys de servei a Catalunya, a la ciència i a la cultura catalanes. Unes vegades des d'ací, altres —massa anys per a nosaltres— des de l'altre costat de l'Atlàntic; però sempre amb la mirada i el pensament concentrats en la seva, la nostra, pàtria.

Llicenciat en dret i mestre per les escoles normals de la Mancomunitat i la Generalitat centrà la seva activitat científica en la geografia i l'any 1935 fou soci fundador de la Societat Catalana de Geografia de l'Institut d'Estudis Catalans, una societat que veié estroncada la seva activitat l'any 1939 amb l'e-

xili de Marc Aureli i de tant altres. Retornat a Catalunya en complir els 70 anys, es reincorporà a la dinàmica de la Societat i el 1988 ingressà a l'Institut d'Estudis Catalans com a membre numerari just quan la institució començava a recuperar-se.

L'exili forçat l'any 1939 el portà primer a Colòmbia i després a Veneçuela, on fou catedràtic de geografia de la Universitat Catòlica Andrés Bello i de la Universitat Central de Veneçuela a Caracas, desenvolupant una dilatada tasca com a docent i com a autor de nombroses publicacions, entre les quals destaca la *Geografia de Venezuela*, una geografia de caràcter econòmic i històric, en vint-i-quatre volums, sobre els estats de Veneçuela. Una Veneçuela que l'estimà i l'estima, perquè reconegué en ell l'estudiós, el savi que sabé apreciar allò que rebia de la seva nova terra d'adopció i que dedicà 34 anys a l'estudi i a la comprensió, però també a la difusió i al desenvolupament de la terra que l'acollí.

La seva activitat a l'Institut d'Estudis Catalans i a la Societat Catalana de Geografia ha estat exemplar; pel treball, per la dedicació, per la seva bona disposició i per la gran clarividència ha estat un exemple per a tot nosaltres, un home del qual hem rebut els consells més adients en moments difícils, un mestre que hem estimat i estimem. Recordo encara, quan en felicitar-lo pel seu 90è aniversari el gener del 1998, m'explicà amb entusiasme i il·lusió els llibres que tenia entre mans, molt a punt d'ésser publicats, un d'ells *Aportació a la terminologia geogràfica catalana*, editat el mateix 1998 per la Societat Catalana de Geografia i prologat per Joan Vilà i Valentí, actual president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut. No menys de 4 obres publicades en els darrers 3 anys són una prova de la seva capacitat, de la seva dedicació, del seu entusiasme.

Una capacitat, una dedicació, un entusiasme reconegut arreu i per tots, per persones i per institucions; el més recent reconeixement, la Medalla d'Or de la ciutat de Barcelona, que li atorgà l'any passat l'Ajuntament.

Marc Aureli Vila era un dels membres de més edat de l'Institut d'Estudis Catalans, però també un dels molts d'esperit jove, un dels d'esperit més jove, capaç d'intuir i estimular els canvis que requeria una institució plenament adequada per a aquest nou segle. Jo, personalment, i l'Institut d'Estudis Catalans, institucionalment, li devem a ell els bons consells, idees, ànims i estimació que em va transmetre i el treball i l'obra que hi ha deixat.

Si d'un home, diuen, en perduren les seves obres i la seva família, el mestre Marc Aureli pot estar satisfet del seu pas per aquestes seves dues terres, i la família, i els amics, en aquests moments de tristesa i de dolor, podem sentir-nos orgullosos de tot allò que hem compartit amb ell. Tenim el deure, tenim la obligació, de seguir el seu mestratge.

El treball de Marc Aureli Vila, la seva tenacitat, la seva visió d'allò que calia fer, el seu record, perllongaran la seva existència en un nou paisatge, en nous rastres de camí, espadats i platges, com deia el poeta a l'inici. Ell, de ben segur, ens marcarà un destí per a nous viatges.